

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

23.07.13

ע"א 26974-03-12 שלמה כהן נ' בזק-חברה ישראלית לתקשורת בע"מ

תיק ע"א 26974-03-12

לפני: כבוד השופט הבכיר גדעון גינת

המערער (המשיב שכנגד): ד"ר שלמה כהן, עו"ד

נ ג ד

המשיבה (המערערת שכנגד): בזק שירותי תקשורת בע"מ

ערעור מיום 15.03.12 וערעור שכנגד מיום 13.05.12 על פסק-דין מיום 24.01.12 של בית-משפט השלום בתל-אביב - יפו (כבוד השופט אבי פורג) ב-ת.א. 162970-09

בשם המערער-המשיב בערעור שכנגד: בעצמו
בשם המשיבה-המערערת שכנגד: עו"ד ניר אמודאי ועו"ד אריק ברנאייזן

פסק דין

רקע עובדתי ופסק דינו של בית משפט השלום

1. המערער-התובע מנהל משרד עורכי דין נכבד בתל אביב. המשרד נותק משירותי אינטרנט (כולל דואר אלקטרוני) למשך שעות בימים 3 ו- 4 בנובמבר 2008. השופט המלומד בבית משפט השלום הגיע לכלל מסקנה כי התנהלותה של המשיבה-המערערת שכנגד היתה רשלנית, ושלושה ניתוקים של שירותי האינטרנט והדואר האלקטרוני למשרד עורכי הדין של המערער בפרק זמן קצר של כ- 24 שעות, אירעו כתוצאה מטעויות אנוש אצל המשיבה "כאשר הצטברות הטעויות, מספרן ומשכן, על רקע הזמן הקצר שחלף בין תקלה לתקלה, מגיעות לכדי אי אכפתיות ואדישות מצד הנתבעת לתוצאות התנהלותה" (עמ' 6 לפסק הדין, וכן ראו שם, עמ' 8).

2. בית משפט השלום הטיל, אפוא, על המשיבה אחריות בגין התקלות שנגרמו ודן בהיקף הנזקים הנתבעים.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

23.07.13

ע"א 26974-03-12 שלמה כהן נ' בזק-חברה ישראלית לתקשורת בע"מ

- 1
- 2 3. המערער תבע בבית משפט השלום סך של 250,000 ₪, כאשר נטען נזק ממשי
- 3 למשרד עורכי הדין בסך של 150,000 ₪, ובגין פגיעה תדמיתית ונזק כללי-
- 4 נתבע סכום של 100,000 ₪. המערער פירט בתצהיר שהגיש את שכר הטרחה
- 5 הממוצע אותו גובה משרדו וחישב את הנזק הממשי למשרד על פי מכפלה של
- 6 מספר העובדים בשכר הטרחה הממוצע, בעבור שעת עבודה שלהם ובהתאם
- 7 למספר השעות, כשלטענתו עובדי המשרד היו מושבתים בשל התקלה בשירותי
- 8 האינטרנט (סעיף 11 לתצהיר).
- 9
- 10 נטען שהיו עיכובים בתקשורת המועברת בדואר האלקטרוני, וכי היו מקרים
- 11 שדואר אלקטרוני, שהיה אמור להגיע ביום 3/11/08, הגיע ליעדו רק כעבור
- 12 כשלושה ימים. עוד נטען, כי לאחר תיקון התקלה נאלצו עובדי המשרד לעבוד
- 13 שעות ארוכות, גם בשעות הלילה, לשם השלמת פערים והדבקת הפיגור שנוצר.
- 14
- 15 4. השופט המלומד ציין, שאין ראיה לכך שבחודש נובמבר 2008 שולם לעובדי
- 16 המשרד שכר גבוה או שונה מהמקובל נוכח התקלות. עוד נקבע, כי לא הוגשו
- 17 ראיות לגבי חיובי השעות של עובדי המשרד בימים 3 ו-4 בנובמבר 2008, כדי
- 18 לבסס את הטענה של השפעת התקלות על שעות עבודה בפועל של עובדי
- 19 המשרד כתוצאה מהתקלות. השופט המלומד הסביר כי, חרף העובדה שסביר
- 20 להניח שהתקלות אכן גרמו לפגיעה מסוימת בתפקוד השוטף של המשרד, עדיין
- 21 היה מקום לכך שטענה בדבר השבתת עובדים לפרק זמן של כ-6 שעות וטענה
- 22 נוספת של עבודה בשעות חריגות, תהיינה מבוססות על ראיות של ממש, כמו
- 23 אישור של רואה החשבון של המשרד (שם, עמ' 10, קטע לפני האחרון). עוד ציין
- 24 השופט, כי לא הוצגה ראיה על ירידה בהכנסות המשרד בחודש נובמבר 2008,
- 25 וכן לא הובאו ראיות בעניין משלוח התנצלות בגין התקלות ללקוח כזה או
- 26 אחר.
- 27
- 28 5. מסקנת בית משפט השלום היתה שהמשיבה נהגה ברשלנות חמורה שגרמה נזק
- 29 למערער, וכי "בהיעדר ראיות תומכות לטענות התובע בדבר נזק כספי ממשי
- 30 ונזק תדמיתי שנגרמו לו, ומאחר וסביר להניח שנגרמו לתובע ולמשרדו נזקים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

23.07.13

ע"א 26974-03-12 שלמה כהן נ' בזק-חברה ישראלית לתקשורת בע"מ

1 מסוימים כתוצאה מהעיכוב במשלוח המיילים וקבלתם ובהתחשב בכך
2 שמדובר בעסק... להבדיל מלקוח פרטי, אני פוסק לתובע פיצוי על דרך
3 האומדנא בגין נזקיו, בסך של 20,000 ₪. " (עמ' 11, קטע אחרון). המשיבה
4 חויבה גם בתשלום שכר טרחת עורך דין והוצאות משפט, בסך 3,000 ₪.
5

דיון והכרעה

6
7 בא כוחה המלומד של המשיבה הסכים במועד הדיון בערעור ובערעור שכנגד
8 (27/05/13) שאין צורך בדיון בשאלת האחריות בבית משפט זה. עמדת
9 המשיבה-המערערת שכנגד היא, שבין אם מדובר בהתרשלות "רגילה" או
10 ב"רשלנות חמורה", עדיין חייב המערער בהוכחת נזק. המשיבה הזכירה,
11 בהקשר זה, שסעיף 35 בפקודת הנזיקין [נוסח חדש], המגדיר את עולת
12 הרשלנות כולל את רכיב הנזק כחלק מהגדרת העוולה. ראו בהקשר זה- ע"א
13 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, 122 ו' (1982)
14 ו-ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון, פ"ד לט(1) 113, 140ב' (1985).
15 המשיבה סבורה, שהמערער לא הוכיח נזק כלשהו ולעמדתה, ממצאיו של בית
16 משפט השלום מראים, שנקבע ממצא עובדתי, לפיו לא הוכח נזק כלשהו. נאמר
17 שעל המערער היה להראות, כי בגלל הפסקת העבודה והניתוק מרשת
18 האינטרנט נגרם נזק של ממש בקשר שבין משרד עורכי הדין ללקוחותיו.
19

20 7. המערער הסביר במהלך הדיון בערעור, שעיקר העבודה במשרד עורכי הדין
21 הנדון נעשית באמצעות מחשבים המקושרים לרשת האינטרנט, כאשר מתוך כ-
22 30 עובדים מקצועיים, רק 4-5 עוסקים בהכנת תיעוד לבתי המשפט והרוב
23 האחר עוסק, בעיקר, בטיפול בבקשות לסימני מסחר ולפטנטים, ובתקשורת
24 שוטפת עם לקוחות המשרד. לעמדתו, הקשר השוטף עם הלקוחות, באמצעות
25 דואר אלקטרוני ואתר האינטרנט, חיוניים, ולכן עיכוב בלתי מוסבר בתקשורת
26 זו הינו אירוע חריג ובלתי מקובל, המעורר דאגה וסימני שאלה אצל לקוחות,
27 וגם אינו מאפשר למשפטנים במשרד להשלים את המטלות השונות שבפניהם,
28 לרבות מתן מענה במועד לרשות הפטנטים וסימני המסחר.
29 המערער הדגיש, כי תצהירו, המבסס את הנטען על ידיו היה בפני השופט
30 המלומד, לרבות חקירה נגדית שלו על תצהיר זה, ובשום נקודה בפסק הדין לא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

23.07.13

ע"א 26974-03-12 שלמה כהן נ' בזק-חברה ישראלית לתקשורת בע"מ

- 1 צוין, כי בית משפט השלום אינו מקבל את האמור בתצהיר. המערער הדגיש כי
2 לטעמו, לא היה מקום לדרוש ראיות נוספות, ובשים לב לנסיבות העניין -
3 משרד עורכי דין מרכזי, העוסק בתחום הקניין הרוחני וחייב בקשר מתמיד עם
4 לקוחותיו ועם הרשויות במדינה, - ראוי היה לפסוק פיצוי מלא על הנזק שנגרם
5 בהתאם לקווים הכלליים שהובאו בתצהיר המערער ובכתבי הטענות מטעמו.
6
7 אחרי ששקלתי את כלל נסיבות העניין אינני סבור, שיש מקום מצדי
8 להתערבות במסקנותיו של השופט המלומד. אמת הדבר, שבית משפט השלום
9 לא ציין, שתצהירו של המערער או עדותו אינם מקובלים עליו. ניתן, עם זאת,
10 להבין מהניתוח שבעמודים 10-11 לפסק דינו של בית משפט השלום, שהוא לא
11 היה מוכן לבסס ממצאים בדבר גובה הנזק רק על תצהירו של המערער ועל
12 תצהירו של איש המחשוב מטעמו. קובלנתו של המערער, כי יש טעות משפטית
13 בדרישה, בנסיבות העניין, לראיות נוספות מצידו, אינה מקובלת עליו. כפי
14 שעולה מניתוחו של השופט המלומד ומטענות המשיבה בערעור, דברי המערער
15 בתצהירו ובעדותו מתמקדים בנושאים כלליים, ללא תמיכה של הדברים
16 באירועים קונקרטיים, שניתן היה להוכיחם, ללא קושי, אם אמנם היו
17 מתקיימים.
18
19 אין מחלוקת על כך, שניתוק מרשת האינטרנט ומדואר אלקטרוני מכביד על
20 העבודה השוטפת של כל משרד ובוודאי גם על זו של משרדו של המערער. עם
21 זאת, לא הובאה כל עדות בפני בית משפט השלום של אחד העובדים
22 המקצועיים במשרד ובה הדגמה של מקרה קונקרטי, דהיינו: לקוח שהוראות
23 שניתנו על ידיו הגיעו באיחור וההשפעה של איחור זה על הקשר עם אותו
24 לקוח, או על טענות שהוגשו מטעמו לרשות זו או אחרת. לא הוצגו תלונות
25 ספציפיות של לקוחות. אין תצהיר של עובד כזה או אחר שאישר כי לא עשה
26 מאומה במשרד במשך השעות שבהן לא היה חיבור לרשת האינטרנט, וכי,
27 מנגד, לאחר חידוש הקשר, ישב שעות ארוכות מול המחשב במאמץ להדביק
28 פיגור בעבודה שנוצר.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

23.07.13

ע"א 26974-03-12 שלמה כהן נ' בזק-חברה ישראלית לתקשורת בע"מ

- 1 לא הובאה גם כל ראיה על ניסיון שנעשה על ידי מי מעורכי הדין לתקשורת
2 חלופית, כמו, למשל - שימוש ברשת הטלפון, שימוש במכשירי פקס או העברת
3 מסרונים.
4
5 10. במצב דברים זה אין פגם בכך, שהשופט המלומד פסק נזק בדרך של אומדן. לפי
6 קביעת השופט, היה ניתוק ביום 03/11/08 בין השעות 07:00 ל-11:00 בבוקר
7 (פסק הדין, עמ' 3 למטה), תקלה נוספת באותו יום היתה בין השעות 15:30 ל-
8 21:30. התקלה ביום 04/11/08 החלה בשעה 07:30 ותוקנה ב- 09:30.
9

סעד

- 10
11 11. על בסיס הנתונים שהובאו בפני בית משפט השלום, הערכת העדויות על ידי
12 והשיקולים דלעיל, אינני מוצא מקום להתערבות מצדי בשאלת גובה הנזק
13 שנקבע בפסק הדין. ממילא ברור, שגם טענות המשיבה בערעור שכנגד, נדחות.
14
15 12. היה, אולי, מקום להתערבות בנושא הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד, שנקבעו
16 על ידי השופט המלומד על הצד הנמוך, אך גם בהקשר זה החלטתי שלא
17 להתערב בהתחשב בפער המשמעותי בין סכומי התביעה לסכום שנפסק בסופו
18 של דבר. בהתחשב בנושא אחרון זה, אינני עושה צו בדבר הוצאות בערעורים
19 שבפניי.
20
21 13. הערעור והערעור שכנגד- נדחים. אין צו בדבר הוצאות בערעורים.
22 העירבון בערעור ובערעור שכנגד, יוחזרו למערער ולמערער שכנגד (באמצעות
23 בא כוחם).
24
25
26

ניתן היום, ט"ז אב תשע"ג, 23 יולי 2013, בהעדר הצדדים.

גדעון גינת, שופט בכיר

27

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

23.07.13

ע"א 26974-03-12 שלמה כהן נ' בזק-חברה ישראלית לתקשורת בע"מ